

BESZÁMOLÓ

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS KÖZGYŰLÉSE

OKTATÁSI, KULTURÁLIS, SPORT ÉS TURISZTIKAI BIZOTTSÁGA

részére

a Győri Balett 2016. évi tevékenységéről

Intézményünk szakmai feladatait az alapító okiratban, az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvényben, Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött fenntartói megállapodásban és a magyar állammal kötött közszolgáltatási szerződésben foglaltak, valamint Győr Megyei Jogú Város 2016. évi költségvetési rendelete állapítják meg.

A Győri Balett 2016. évben is megtartotta „nemzeti minősítésű táncművészeti intézmény” minősítését.

A 2016. év számokban:

Előadások száma:	87	ebből: hazai 72,	külföldi 15
		saját 56,	fogadott 27, koprodukció 4
Látogatók száma:	48.849 fő	ebből:	saját hazai 20.689
			saját külföldi 9.902
			fogadott 5.353
			koprodukció 12.905
Bemutatók száma:		3 + 1 koprodukció	
Repertoáron tartott (összes) darab	8 (+1)		

A Győri Balett 2016-os év műsortervében megvalósult új bemutatók:

Szegény Dzsoni és Árnika – A Fialok a Fialokért programunk új állomásaként 2016. április 20-án Lázár Ervin Szegény Dzsoni és Árnika című meseregényének táncszínpadi adaptációját mutattuk be. Rendhagyó módon a bemutatóra Budapesten, a MOM Kulturális Központban került sor, a Nemzeti Táncszínház szervezésében. Győrben a II. Gyermekek Táncfesztivál (XII. Magyar Táncfesztivál) nyitóelőadásaként láthatta a győri közönség. A Kossuth-díjas Lázár Ervin csodás fordulatokban gazdag művét Lakatos János Nívó-díjas koreográfus formálta táncjátékká az író születésének 80., halálának 10. évfordulóján.

Belső hangok – a XII. Magyar Táncfesztivál nyitógáláján mutattuk be, június 20-án. Velekei László Harangozó-díjas koreográfus egy rendkívül izgalmas szimfonikus balettet alkotott az életünket befolyásoló belső hangjainkról.

Rómeó és Júlia – Vámos György egy újabb koreográfiáját állította színpadra a Győri Balett október 8-án. A két felvonásos művet nagy sikerrel játsszuk a Győri Nemzeti Színházzal közös bérletsorozat keretében.

Az október 7-ei Szakmai bemutatón a táncszakmai jeles képviselői mellett vendégül láttunk 42, győri középiskolában magyar irodalmat tanító pedagógust is.

Vámos *Romeo és Julia* című balettjének 1997-ben a Rheinoper-ben volt a premierje. A renaissance-ból a múlt század 20-as éveibe átültetve hozza összhangba a koreográfus a klasszikus balett hagyományait a Prokofjev-i igénnyel, hogy „megmutassa a színpadon az emberi érzelmeket“. Vámos olyan táncoló színészeket akar, akik a testükkel beszélnek és énekelnek. *Romeo és Julia*, nála két olyan fiatal, akik a darab elején gondtalanok, és talán egy kicsit naivak, de képesek nagy szenvedélyes érzésekre, amelyeket aztán a legutolsó következményig kibontakoztatnak. Nem egy álmodozó táncoló párt mutat, hanem két életvidám, erőteljes egyéniséget – akik elég erősek ahhoz, hogy szeressenek, és meghaljanak.

Közel tízezer néző láthatta az Audi Aréna Győrben, a Debreceni Főnix Csarnokban és a Veszprém Arénában a Győri Balett művészeinek közreműködésével ifj. Harangozó Gyula **Diótörő az Arénában** című koreográfiáját. Az eddigi legnagyobb hazai Diótörő előadás a helyszínekhez alkalmazkodva hatalmas, „szélesvásznú” díszlettel készült.

A produkcióban társulatunk művészei mellett a Moszkvai Bolsoj Balett, a Magyar Nemzeti Balett szólistái, a Győri Tánc-és Képzőművészeti Iskola balettnövendékei, valamint artisták, breakesek és Pirók Zsófia flamenco táncművész léptek a színpadra. A koreográfus és rendező ifj. Harangozó Gyula, Kossuth-díjas magyar táncművész, a Szegedi Szabadtéri Játékok művészeti igazgatója, aki a Bécsi Operában korábban nagy sikerrel játszott Diótörő rendezése alapján a díszlettervező Dmitrij Simkinnel és a jelmeztervező Velich Ritával együtt egy új, látványos előadást állított az arénák színpadára.

Repertoárban játszott további darabok:

Uneven; A terem; Bolero; Carmina Burana; Szentivánéji álom; Ne bánts!

Fesztiválszervezés: óriási sikerrel rendeztük meg a **XII. Magyar Táncfesztivált és a II. Gyermek Táncfesztivált** június hónapban.

2016-ban "KIVÁLÓ" minősítést kapott a Magyar Táncfesztivál a Magyar Fesztivál Szövetség döntése alapján. .

A 2017-2018. időszakban a Magyar Táncfesztivál is használhatja az EFFE (Europe for Festivals, Festivals for Europe – Európa a Fesztiválokért, a Fesztiválok Európáért) nemzetközi minősítését. A minősítés olyan fesztiválokat illet meg, amelyek a helyi közösség bevonásával, de európai és globális kitekintéssel fókuszálnak a kultúrára és a művészetekre.

A korábbi hagyományoknak megfelelően az elmúlt egy év legizgalmasabb és legértékesebb hazai táncprodukcióit kínálta a rendezvény 7 nap alatt közel 50 produkció valamint számos más kísérőprogram és szakmai tanácskozás egészítette ki a palettát. A hazai előadók mellett több külföldi vendégjáték is látható volt. Nemcsak élvezni, de tanulni is csábította a fesztivál a táncszerető közönséget. A II. János Pál tér szabadtéri színpadán több populáris műfajban is zajlott táncoktatás (salsa, argentin tangó, magyar néptánc, streetdance).

A kiemelt előadások színtere a Győri Nemzeti Színház Nagyszínpada volt, ahol a nyitónapi Ünnepi Gála műsorában az **Izraeli Balett**, a **Brnoi Nemzeti Színház Balett Társulata**, a **Magyar Nemzeti Balett**, a **Magyar Táncművészeti Főiskola végzősei** és a **Győri Balett**

Megtisztelte és köszöntőjével megnyitotta a XII. Magyar Táncfesztivált Borkai Zsolt Győr Megyei Jogú Város polgármestere és Mihályi Gábor a Magyar Táncművészek Szövetségének elnöke.

A Nagyszínpad egyaránt otthont adott a tradicionális klasszikus balett műveknek (**Kassai Állami Színház Balett Társulata: Csipkerózsika**), és a hazai kortárs és innovatív kísérletező alkotók darabjainak. A **Frenák Pál Társulat**, a 25 éves **Budapest Táncszínház**, **Bozsik Yvette Társulat**, **Szegedi Kortárs Balett**.

A határon túli magyar néptáncegyüttesek közül a **Maros Művészegyüttes** és az **Ifjú Szívek Táncszínház**, a hazai kortárs és tradicionális néptánc együttesek közül a **Magyar Állami Néptánc Együttes**, **Duna Művészegyüttes** léptek színpadra.

A zárónapon ismét látható volt a **Recirquel Újcirkusz Társulat**, amely előadásaiban a táncművészet kifejező erejére is támaszkodik.

Az előző táncfesztiválon megkezdett, a fiatal korosztályra fókuszáló sikeres kezdeményezést folytatva, lezajlott a II. **Gyermek Táncfesztivál** a Vaskakas Művészeti Központban. A programsorozatot a **Győri Balett** legújabb, kicsiknek szóló darabja, a *Szegény Dzsoni és Árnika* nyitotta.

A gyerekelőadások között szerepelt még az **Inversedance - Fodor Zoltán Társulat: Elvarázsolt kastély**, a **Maros Művészegyüttes: János vitéz**, **Góbi Rita: Pici Bonbon** és a **Pécsi Balett: A kis herceg**, valamint ifjúsági előadásként a **Tünet Együttes: Az éjszaka csodái** a című darabja. A Gyermek Táncfesztivál együttműködő partnere a Nemzeti Táncszínház volt.

A kísérletező kamaraműveknek a Győri Nemzeti Színház Kisfaludy Terme adott otthont: **Greccsó Zoltán: Egy faun alkonya**, **Mészáros Máté: Hinoki**, **Feledi János-Feledi Project: Rekviem**, **Vörösmarty Színház Táncprodukciója: Hekabé**, **András Lóránt Társulat: Fade Out**, **Roni Chadash: "Ani-Ma"**, **Radiobalett: A szerelem természete**, a **Miskolci Nemzeti Színház és a Miskolci Balett** közös produkciója: *Fenevadak*.

A Minden, ami tánc! szabadtéri programunk mottóját követve **Lakatos János** koreográfus-táncművész „*Tánc és... Erotika; Kreativitás; Technológia; Egészség*” című előadássorozata a Győri Nemzeti Színház IV. emeleti próbaterméből kialakított **Fesztivál Moziban** segítette estéről-estére megérteni a tánc alkotási folyamatát, új helyszínként. Az ismeretterjesztés és a szórakoztatás egyedülálló fúziójából olyan dolgok is kiderülnek, mint például, hogy minek köszönheti karrierjét a világ leghíresebb koreográfusa, miért nem szédülnek el a táncosok forgás közben, és miért mennek a balerinák 40 évesen nyugdíjba.

A fesztivál ideje alatt látogatható volt **Eifert János fotóművész** *Geometria* című kiállítása a színház csillárszintjén. A tárlat megnyitóján **Lőrinc Katalin** sajátos performanszot adott elő **Lőrinszky Attila** nagybőgős közreműködésével, ahol egy zenész és egy táncos improvizációja révén alkottak egy egységet a hangok és a mozdulatok.

A fesztivál az előző évhez hasonlóan szabadtéri ingyenes programokat is kínált Győr belvárosában, a II. János Pál téren, ahol tömegeket vonzó, könnyedebb táncelőadásokat tartottunk, sőt még koncertek és táncházak is várták az érdeklődőket.

Egyik legfontosabb és legsikeresebb újítása a 12. fesztiválnak a szabadter "felöltöztetése" volt. A II. János Pál teret esztétikailag feljavította az **alkalmazott dekoráció**, melyet a győri képző- és iparművészekből álló **KOCKA** Csoport álmodott meg és készített el.

A rendezvény a szakma képviselőinek fontos találkozási fóruma is volt. Bemutatkozott az **NKA** újonnan felállt Tánckollégiuma, az **MMA fórumon** pedig a táncművészet helyzetéről és kitörési pontjairól esett szó. A tanácskozásoknak a Múzeumház adott otthont.

Első alkalommal a XII. Magyar Táncfesztivál helyszíneiről élő bepillantást nyújtottunk az érdeklődőknek. A Hungary-Live.com segítségével online is betekintheztek a nézők a fesztiválba, riportokat készítettünk a fellépő társulatok vezetőivel, koreográfusaival, emellett élő bejátszásokat is láthattak az előadásokból. A II. János Pál téren történő eseményeket is folyamatosan nyomon követhették az **internetes közvetítés** segítségével. A téren a fesztivál ideje alatt **ingyenes internetelérést** biztosítottunk a résztvevők számára, melyen keresztül a rendezvénysorozat programfüzete azonnal elérhető volt. Kunstár Mónika tánckritikus pedig napról-napra beszámolt a XII. Magyar Táncfesztiválon szerzett élményeiről az ittvagyokamagyartancfesztivalon.blog.hu oldalon.

Eredmények számokban:

- 130 külföldi fellépő táncművész
- 529 magyar fellépő táncművész
- 60 produkció a XII. Magyar Táncfesztiválon és a II. Gyermek Táncfesztiválon
- 14 ingyenes rendezvény a színház előtti téren
- közel 9.700 látogató
- 1 kiállítás
- 4 előadás a „Tánc és ... Erotika; Kreativitás; Technológia; Egészség” sorozatban
- 2 szakmai konferencia

Összességében elmondhatjuk, hogy a Magyar Táncfesztivál hagyománnyá vált Győr városában, de emellett nagyon fontos számunkra, hogy minden évben valami újat is nyújtsunk a közönségnek. Meglátásaink szerint a 2016-os fesztivál újításai: a szabadter dekoraációja, az online közvetítés és az új helyszín bekapcsolása: Fesztivál Mozi mind rendkívül sikeresek voltak, s a jövőben talán ezek is már hagyománnyá válnak.

A Győri Balett által szervezett fesztivál a kezdetektől fogva élvezi Győr város támogatását, a Magyar Táncművészek Szövetségének szakmai támogatását, a Nemzeti Táncszínház együttműködő partneri viszonyát, Győr város és kiemelten az Audi Hungaria Motor Kft. szponzori támogatását. További szakmai védnökként az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Magyar Művészeti Akadémia állt a rendezvény mögé. A rendezvénnyel kapcsolatos pályázatunkat az NKA jelentős összeggel támogatta.

2016. évi kiemelt események, rendezvények:

Hazai fellépések:

- Hagyománnyá vált a négy legnagyobb balett együttes - Magyar Nemzeti Balett, Pécsi Balett, Szegedi Kortárs Balett és a Győri Balett - közös estben lép fel Budapesten az Erkel Színházban. Április 30-án ismét nagy sikert aratott a „Pas de Quatre”, amelyben együttesünk az Uneven című darabunkat adta elő.
- Ugyancsak a vezető táncegyüttesek együttműködésének egyik, évente visszatérő állomása a Pécsi Nemzetközi Táncfalalkozó, amelyen 10. alkalommal vettünk részt szeptemberben.
- Májusban „A Tánc Fesztiválja” XVIII. Országos Kortárs Összművészeti Találkozón, Veszprémben közönségdíjat kapott a Győri Balett. Velekei László: Belső hangok és Lukács András: Bolero című művét adta elő társulatunk, Matuza Adrienn táncművésznk „Előadói díjat” vehetett át az estben nyújtott alakításáért.
- Május 7-én és 8-án a Papp László Budapest Sportarénában a WOMEN'S EHF FINAL4 kiemelt európai sportesemény nyitóceremónián a Győri Balett és a Quantum XXL csapata a Győri Tánc- és Képzőművészeti Iskola két balettnövendékével kiegészülve fergeteges showmússal lépett fel. A produkció koreográfusai Velekei László Harangozó-díjas táncművész, koreográfus, a Győri Balett művészeti vezetője; Hartmann Gábor a Quantum XXL koreográfusa és Seres Éva koreográfus voltak. A Győri Balett táncművészeit a szurkolók még szombaton a második meccs előtt, valamint vasárnap a díjátadó ceremónián is láthatták.

- Július 7-én a Művészetek Palotájában megrendezett Olimpiai fogadalomtételen Velekei László által, erre az alkalomra készített koreográfia rendkívüli sikert aratott. Folytatásaként 2016. augusztus 19-én a nyári olimpián Braziliában, Rió de Janeiróban, a Magyar Házban rendezett legfontosabb protokoll eseményen külföldi vendégeknek, a nemzetközi sportdiplomácia meghatározó képviselőinek, állami vezetőknek tartott fogadáson lépett fel a Győri Balett.
- Októberben a Figyelő folyóirat által rendezett Top 22 Gálán lépett fel a társulat a Bolero című darabunkkal, és egy különleges tangót készített Velekei László a Virtuózok néhány tagjával közös produkcióhoz.

Külföldi vendégszereplések:

- 4 éve kitűnő a kapcsolatunk az MD Spettacoli olasz ügynökséggel, felkérésükre januárban Szicíliában (4 előadás) és másik 4 városban lépett fel a társulat.
- Társulatunkat 19 éve utaztatja a salzburgi Schlote Productions GmbH. Február végén öt napos turnén vett részt a társulat Ausztriában, Németországban a Generációk esttel és a Szentivánéji álom című balettekkel.
- Társulatunk fontosnak tartja, hogy művészetünket megmutassuk a határon túl élő magyarok számára is. Kolozsváron a **Nemzetközi Kortárs Táncfesztivál STEPS – European edition** keretében, láthatta a közönség a Generációk (Bolero/ Carmina Burana) estünket március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmából.
- Vladimir Malakhov meghívására a Győri Balett táncművésze Daichi Uematsu és Major László a Trockadero Balett szólistája két Velekei László által készített koreográfiával lépett fel Berlinben a nagysikerű "Malakhov és Barátai" Gálán, szeptember 2-án és 3-án. Mind a két produkció elsőpró sikert aratott a nézők között. A győri társulat tagja olyan neves együttesek szólistáival lépett egy színpadra mint például a Bolsoj Balett, a Bejar Balett Lausanne, a Miami City Balett.

Egyéb események:

- A Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. meghívására a Herendi Porcelánmúzeumban szeptemberben nyitottuk meg a Győri Balett „Múltunk képekben” című kiállításunkat. Az érdeklődők 4 hónapon keresztül láthatták a fotókból, jelmezekből és kellékekből álló bemutatkozást.
- A 2016/17. színházi évad nyitányaként Győri Nemzeti Színházzal közösen már 7. alkalommal nyílt napot rendeztünk az érdeklődők számára

- A világ öt vezető balett társulata: a Royal Ballet, az Australian Ballet, a Bolshoi Ballet, a San Francisco Ballet és a National Ballet of Canada október 4-én rendezte meg a World Ballet Day Live eseményt, mely során egy napon keresztül bárki bekapcsolódhatott és betekinthezett élő internetes közvetítésen keresztül a társulatok mindennapjaiba.
Hazánkban egyedülként a Győri Balett csatlakozott egész napos élő közvetítéssel a különleges világeseményhez, melynek eredményeképpen távoli országokból is kaptunk visszajelzéseket nézőinktől.

2016-ban tovább gyarapodott kitüntetettjeink, díjazottjaink névsora:

Kara Zsuzsanna: A Győri Balett új Örökös tagja

Daichi Uematsu: AUDI Hungária Minőségi Táncművészetért Díj

Daichi Uematsu: Taps-díj - *a Kisalföld napilap és Lapcom Zrt. elismerése*

Berzéki Melinda: Kardirex Művészeti-díj

Fuchs Renáta: Carmen-díj - a Solydent Kft. elismerése

Matuza Adrienn: Előadói-díj - A Tánc Fesztiválja XVIII. Országos Kortárs Összművészeti Találkozó (Veszprémben)

a Győri Balett „Belső hangok” előadása kapta a A Tánc Fesztiválja XVIII. Országos Kortárs Összművészeti Találkozó Közönségdíját

Gazdálkodásunk

Intézményünk 2016. évben 446.707 EFt bevételt és 441.895 EFt kiadást teljesített.

Eredeti, elemi intézményi költségvetésünk főösszege 370.110 EFt, amely jelentős mértékben emelkedett, év végén a módosított költségvetés főösszege 448.179 EFt volt.

A 21,1 %-os növekedés az év közbeni többletfeladatokkal járó bevételek – és a többletfeladatok végrehajtása során felmerült többletkiadások – miatt következett be.

A teljesített bevételek összetétele:

Irányító szervei támogatás (önkormányzati és központi): 57 %,
Működési bevétel: 30 %, Működési célú támogatások államháztartáson belülről 6 %,
Működési célú átvett pénzeszközök (Tao): 6 %, Előző évi „maradvány”: 1 %.

A 2016. évi összbevétel 12.854 EFt-tal több az előző évinél, és 27.937 EFt-tal a 2014. évinél. A növekedés – az irányító szervei támogatás kivételével – mindegyik bevételi főcsoportnál jellemző. Az intézményi működési bevételek részaránya az összbevételek között 2014. évben 28,5 %, 2015-ben 26,6 % volt, 2016-ban 30 %-ra emelkedett.

Pályázati munkánk eredményességét jelzi, hogy évről-évre magasabb összegeket tudtunk elnyerni, elsősorban a Nemzeti Kulturális Alap pályázati támogatásaiból, és alkalmanként az EMMI és más eseti pályázatokon. (2016-ban 28.800 EFt, 2015-ben 27.500 EFt támogatás folyt be).

A teljesített kiadásaink összetétele:

Költségvetésünk kiadásai között 55,2 % -ot tesznek ki a személyi juttatások, 13,8 %-ot a munkaadói járulékok.

Valamennyi társulati tagunk közalkalmazott.

Elgondolkodtató, hogy mindössze 29 % „jut” dologi és alig 2 % beruházási kiadásokra.

Évek óta gond a szakmai berendezések cseréje. Jelentős összegű beruházás 2006. évben volt utoljára, hang- és vetítéstechnikai rendszer beszerzés történt, illetve 2009. évben mikrobusz beszerzés valósult meg.

2016. év végén a 91.743 EFt bruttó értéken nyilvántartott gépek, berendezések, felszerelésekből 83.481 EFt értékű a 0-ra leírt, ami azt jelenti, hogy eszközeink 91 %-ban elhasználódtak, de legalábbis korszerűtlenek, és működtetésük egyre költségigényesebb.

Tisztelettel kérem beszámolóink elfogadását, ezúton szeretném megköszönni Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának a Győri Balett iránti elkötelezettségét és támogatását!

Győr, 2017. május 5.

Kiss János
igazgató

Örömmel értesítjük, hogy a Magyar Táncfesztivált az EFFE Label 2017-2018 díjazottjai közé választották ki. Pályázatukat a helyi központ szakértőinek országos szinten történt értékelését követően a Nemzetközi Zsűri jóváhagyta.

A Magyar Táncfesztivál ezzel az European Festivals Association által támogatott EFFE fesztiválközösségének tagjává vált. A közösség olyan fesztiválokból áll, amelyek művészi minőséget képviselnek és jelentős hatást fejtenek ki helyi, országos és nemzetközi szinten.

Az Önök fesztiválja a következő visszajelzést kapta:

Nagyon magas minőségű rendezvény, a maga nemében a legjobb kínálattal, komoly nemzetközi kapcsolódással.

Az Önök fesztiválja hamarosan megjelenik az EFFE honlapján, ami annyit jelent, hogy fesztiváljuk adatai könnyen elérhetők a fesztivállátogatók, művészek, művészeti szervezetek, együttesek, zenekarok, színházi és táncársulatok, minden szintű állami szervezet, szponzorok és magáncégek, valamint a média számára.

Üdvözlettel,

Darko Brlek,

az EFA elnöke és Jonathan Mills, az EFFE 2017-2018-es Nemzetközi Zsűrijének elnöke
az EFA elnöksége, a Nemzetközi Fesztiválzsűri, az összes EFFE központ és a központ
szakértői nevében

KRITIKAI SZEMLE TURNÉINKRÓL – OLASZORSZÁG

Januárban három napos olaszországi turnéra indult a társulat, a Generációk címet viselő estünkkel. Lukács András: *Bolero* és Vámos György: *Carmina Burana* című darabját láthatta az itáliai közönség Legnago, Gorizia és Azzano Decimo színpadain.

Az olasz Sconfinare oldalon megjelent kritikai magyar fordítását itt olvashatják:

Bolero / Carmina Burana a Teatro Verdi-ben

Írta: Gianpaolo Rizzo és Valentina Montesel

Január 29-én a Győri Balett társulata, a Gorizia - i Teatro Verdiben bemutatta a *Bolero/Carmina Burana* balettet, két felvonásban, 26 táncos közreműködésével, két különböző koreográfus rendezésében: Lukács András és Vámos György / Youri Vámos /.

Az első felvonás az ütősök erős hangjaival kezdődik Maurice Ravel Bolero - jából. Egy szólótáncos lány követi az első fuvola dallamát. Lassan kibontakozik a darab és a dallamot ismétli a klarinét, a fagott és az oboa hangja. Megjelenik a teljes tánckar, egymással szemben a női és a férfi táncosok. **A jelmezeken megakadnak a tekintetek:** könnyed, finom tapintású, hosszú fekete szoknyát viselnek férfiak és nők egyaránt, melyek légiiesen követik a könnyed mozdulatokat. A hölgyeken feltűnő, csillogó fekete nyakláncok, a férfiak büszkén mutatják izmos felsőtestüket, melyek a fehér fényben márványszobornak tűnnek. **A balett a szerelem és az érzékiség hullámváza.** Acsábítás művészetete egyre intenzívebbé válik és a zene magával ragadja a közönséget. A kollektív és vízszintes figurákból a tánc átalakul függőlegessé; szaltók, emelések, lábak, karok melyek mintha ellenállnának a gravitációnak. Az első rész egy híres mesteri fináléval záródik melyben az ütősök és a fúvós hangszerek eltérő hangjai egymásra találhatnak.

Rövid technikai szünet után folytatódik az előadás **Carl Orff Carmina Burana - val Vámos György rendezésében.** Az Ó Fortuna mély hangjait halljuk, háttérben egy fa sziluetjét láthatjuk. Ez az egyetlen díszlet, melyből lassan egymástól távolodva két fa lesz. A táncosok sárga és zöld ruháikban büszkén lépkednek a színpadon. Az opera következő perceiben megérkezik a tavasz és a mozdulatok egyre dinamikusabbá, élénkebbé válnak.

A hölgyek közt észreveszünk egy szüzet, társai levetkőztetik a Chramer végére és magára hagyják az őt körülvevő férfiak szenvedélyes csábításának hálójában. Végül kiemelkedik közülük egy fiatal táncos melybe beleszeret. Szerelem férfi és nő közt tetőpontra hág az Ave Formosissima zenéjére. A táncosok, nők és férfiak felsorakoznak a közönséggel szemben állva, a szépség ódját megtestesítve lezárják a jelenetet az Ó Fortuna nyitányára. A háttérben a két fa összeolvad és kivirágzik.

Az opera emlékeztetni akar bennünket a tavaszi pezsdülésre, az élet ciklikusságára, a szerencse forgandóságára, kihangsúlyozva a nő és férfi közti szenvedélyt. Ez a szenvedély segít túlélni az emberi gyarlóságokat, beleértve a bűnt és a gyengeséget. A koreográfia tudatosan emeli ki ezt a kettősséget a férfi és a női figurák ismétlődő játékában, képlékeny mozdulatokkal kifejezve a tökéletes szimmetriát. Berzéki Melinda l'etoile, fiatal és lelkes táncos így jellemzi saját szerepét: „Az első részben a nők és a férfiak nagyon elegánsak és erősek, a mozdulatokhoz edzett fizikumra van szükség. **Olyan ez, mint egy szertartás.** A másik részben egy szüzet alakítok, egy törékeny lány akinek meg kell találni az összhangot az idősebb fiúkkal.”

Kiss János a társulat igazgatója hozzáfűzi: „Az est címe „Generations”. A *Bolero*-t a fiatal és kezdő Lukács András koreográfus rendezte. A másik operát, a *Carmina Burana*-t Youri Vámos az idősebb és ismert rendező tervezte. **Ezt az estet a társulat 35. évfordulójára készítettük.** A társulat alapítótágjai közt vagyok és 25 éve vezetem azt. Nagyon sok szép emlékünk van Olaszországból, számos turnén vehettünk részt. Amikor lediplomáztam a Budapesti Tánc Akadémián, az első turném Olaszországba vezetett. A szocializmus éveiben nem mehettünk messzebbre, nyugatabbra, az első előadás Milánóban volt. Ezt követte Palermo, Bari, Lecce, a legszebb

emlékem Firenzéhez kötődik. Sokat utaztunk egész Európában, Ázsiában és Amerikában. Ez a 38. évadunk, tehát már három éve fellépünk ezzel az előadással, a 35. évfordulónk óta.”

Említésre méltó **Luigi Iannone képzett táncos és a győri társulat egyetlen olasz tagjának** hozzászólása a feltett kérdésre: „ A művészet képes határokat és történelmi korokat átlépve tolmácsolni a szépség és a szeretet univerzális üzenetét?”

Íme válasza: „A második világháború idején az amerikai kormány a táncot használta eszközüül, propagandista üzenetek terjesztésére és a béke tolmácsolására. Ebből arra következtethetünk, hogy **a tánc egy kiváló kommunikációs eszköz**. Részemről hiszek a művészet kifejező erejében és elsősorban ez a tánc számomra. Úgy gondolom átadhat egy közvetlen üzenetet, összetarthatja a népeket és általa megérthetjük a szeretet fontosságát. Talán az üzenet nem annyira egyértelmű, mint az irodalomban, de biztos vagyok abban, hogy a közönség hazavisz valamit egy előadás után és még ha csak tudatalatt is, ez a valami beépül az életünkbe.”

KRITIKAI SZEMLE TURNÉINKRÓL - NÉMETORSZÁG

A Győri Balett február 24-én indult 12 napos németországi turnéra. A társulat 7 alkalommal mutatta be ifj. Harangozó Gyula Zorba és Vámos György Szentivánéji álom című darabját az alábbi városokban: Wolfsburg, Lünen, Lingen, Iserlohnban, Hanau, Bad Kissingen, Waldkraiburg.

Az előadásokról a német újságok így írtak:

„Zorba“: Életfilozófia a tánc nyelvén

Balett: A „Zorba” fellelkesítette a színház közönségét.

WOLFSBURG. A „Zorba” című balett került bemutatásra szombat este a színházban. Frenetikus a zenemű, amit a ma 91 éves Mikis Theodorakis alkotott. Már a „Zorba, a görög” című regény legendás megfilmesítésében a buzuki hangján felcsendülő „Szirtaki” elég lett volna ahhoz, hogy világhírűvé tegye.

A politikailag állandóan elkötelezett Theodorakis örökösen vitába szállt a kitaláció és a valóság kérdéseivel, mivelhogy a könyv minden egyes szereplőjében a saját életrajzi mozzanatai tükröződtek vissza. Ez itt az értelem és az érzelem, a tragikum és a komikum, a logika és az ellentmondás, a siker és a bukás közötti emberi létezés története.

A bonyolult történet balett átdolgozása igényes kihívást jelent a színpadi szereplők számára. A társulat különleges klasszisaról árulkodik az is, hogy a Győri Nemzeti Balett felvállalta ezt a feladatot. Harangozó Gyula mély benyomást keltő koreográfiájával sikerül a tánc nyelvén elmesélni az egymásnak ütköző életfilozófiákat. A régimódián szűk látókörű élet és a reális világ közötti ellentmondás ábrázolásához folklorisztikus formációkkal ötvözi a klasszikus balett elemeit. A táncgyűttes lenyűgözően alkot az egyes karakterek érzelmeiből megrendítő összképet. Hasznukra válik a gyér színpadkép.

Basil, az intellektuális angol (Artem Pozdeev) és Zorba a görög (Jekli Zoltán) azt a két életformát testesítik meg, amelyekkel az ifjú zeneszerző is konfliktusban állt. Az apa (Horváth Krisztián) és a fia (Daichi Uematsu), de az ifjú özvegy (Matuza Adrienn) megrázóan eltáncolt meglincselése, valamint a betegségébe belehaló Hortense (Tatiana Shipilova) jellemzik a sorsszerű politikai elkötelezettséget. Az ilyen zűrzavaros viszonyokból nem hiányozhat a prostitúció sem (Szendrei Georgina).

A közönségre mély benyomást tett az előadás. Frenetikus tapssal jutalmazták a művészi összteljesítményt.

Lelkesen ünnepelték a maximális tánceljesítményt

A színházban vendégszerepelt a magyarországi Győri Nemzeti Balett. A hitelesség és az érzelmek felkavarnak. Andreas Stolz tollából

A Top-társulat színpadra vitte Basil a bányabérlő, és Zorba az erőtől duzzadó görög történetét.

Wolfsburg. Ez a táncest ovációs hangulatot keltett a wolfsburgi színház közönségében. A „Zorba” című előadás végén a lelkes közönség viharos tapssal ünnepelte a magyarországi Győri Nemzeti Balett társulatát. Ez több volt, mint megérdemelt jutalom a majdnem két órás minden tekintetben maximális tánceljesítményért.

Ifj. Harangozó Gyula kreatív koreográfiájában elmeséli Basil az angol bányabérlő történetét, aki összebarátkozik Zorbával, az életképes, erőtől duzzadó göröggel. A Zorba, a görög című regény alapján Mikis Theodorakis zenéjével készült balett a top-táncosok előadásában rabul ejtette a közönséget. Ez az értékelés egyaránt vonatkozik a balett tánckarára, és a szólótáncosokra is. A nagy mozgás intenzitás, és a kiváló testbeszéd kisugárzás gondoskodott arról, hogy szikrázzon a levegő.

Harangozó koreográfiája a klasszikus balett, a modern tánc, és a szirtaki, az 1964-es Zorba, a görög című film táncelemeinek szimbiózisa. Szombat este a mozgásformációk sokszínűsége uralta a színpadot. Volt ott: piruett,

pörgő „foutée”, erőteljes és elegáns hatású emelések, aztán több romantikus és melankolikus „pas de deux”, felszabadult, modern csoporttánc. A történet koreográfiai megformálása az emberi érzelmek széles skáláját tükrözte, az életkedv, és az érzelmi mámortól a gyászig és a kétségbeesésig. A közreműködők nem csak a tánc nyelvén fejezték ki a karakterek hitelességét, hanem hatásos gesztusokkal és mimikával is. A dramaturgiával kapcsolatban annyit fűznék hozzá: a „Zorba” című balett jeleneteit épp úgy jellemezte a fergeteges kavalkád, mint ahogy a lírai elemek.

Három különösen mély érzelmű, és megrendítő kisugárzású részlet nagyon megindította a közönséget, ami szükségszerűen nyíltszíni tapshoz vezetett. Az egyik jelenet az volt, amikor a falusiak megölték Basil szerelmét, a fiatal özvegyet, aki „becstelenné” vált a szemükben az angollal folytatott szerelmi viszonya miatt. A másik megindító jelenet az volt, amikor Hortense a szállodatulajdonos meghalt, akit Zorba nagy tiszteletben tartott, továbbá az a táncjelenet, amely a Basil bányájában történt katasztrófát taglalta.

Mindent egybevetve, ez egy olyan baletttest volt, amit a kirobbanó emóció, és a kiváló győri táncosnők és táncosok fémjeleztek. Szólót táncolt Jekli Zoltán, Artem Pozdeev, Matuza Adrienn, Horváth Krisztián, Daichi Uematsu, Tatiana Shipilova és Szendrei Georgina. A tánckar tagjai voltak Berzéki Melinda, Alexey Dolbilov, Balikó György, Hancz Alexandra, Tetiana Baranovska, Marjai Lili, Horváth Kada, Gémesi Máté, Engelbrecht Patrik, Szanyi Tamás, Hegyi Réka, Luigi Iannone, Tüü Barbara, Varga Ágnes.